

Sygn. akt I C 218/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 maja 2016 roku

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Hajduczenia

Protokolant: Radosław Niewiński

po rozpoznaniu w dniu 9 maja 2016 roku w Bielsku Podlaskim

na rozprawie

sprawy z powództwa Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej L. Pogotowia (...) z siedzibą w W.

przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej z siedzibą w S.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej z siedzibą w S. na rzecz powoda Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej L. Pogotowia (...) z siedzibą w W. kwotę 1041,95 zł (jeden tysiąc czterdzieści jeden złotych dziewięćdziesiąt pięć groszy) z ustawowymi odsetkami w wysokości 8 % w stosunku rocznym liczonymi od dnia 6 września 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z odsetkami ustawowymi jak za opóźnieni w stosunku rocznym liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 roku zapłaty.

II. Zasądza od pozwanego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej z siedzibą w S. na rzecz powoda Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej L. Pogotowia (...) z siedzibą w W. tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 210 zł (dwieście dziesięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 218/16

UZASADNIENIE

Powód Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej L. Pogotowie (...) z siedzibą w W. wystąpił przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej z siedzibą w S. z powództwem, w którym wnosił o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kwoty 1041,95 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 6 września 2015 roku do dnia zapłaty. Wnosił także o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Uzasadniając żądanie pozwu podnosił, że w dniu 8 sierpnia 2015 roku pozwany zlecił powodowi odpłatne transporty płatnicze na trasach określonych w zleceniach, które podpisali upoważnienie przedstawiciele pozwanego. Podniósł, że za wykonane transporty powód wystawił pozwanemu faktury nr (...) z dnia 15 sierpnia 2015 roku na kwotę 515,25 złotych i (...) z dnia 15 sierpnia 2015 roku na kwotę 526,70 złotych, których pozwany, mimo wezwania, nie zapłacił.

Nakazem zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 9 grudnia 2015 roku Sąd Rejonowy L. w L. orzekł zgodnie z żądanie pozwu i rozstrzygnął o kosztach procesu.

W sprzeciwie od w/w nakazu zapłaty pozwany wnosił o oddalenie powództwa ewentualnie o oznaczenie sposobu wykonania zobowiązania objętego roszczeniem powoda poprzez rozłożenie świadczenia na raty. Wnosił ponadto o

odstąpienie od obciążania pozwanego kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego i o zasądzenia od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. Podnosił, że powództwo jest nieuzasadnione i oświadczył, że zaprzecza wszystkim podniesionym przez powoda okolicznościom, o ile nie zostały one wyraźnie przyznane. Na wypadek uwzględnienia powództwa, wnosil o rozłożenie roszczenia na raty na podstawie art. 320 k.p.c. powołując się na trudną sytuację finansową strony pozwanej. Wywodził, że zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku, nie może odmówić udzielenia świadczenia zdrowotnego osobie, która potrzebuje natychmiastowego udzielenia takiego świadczenia ze względu na zagrożenie życia i zdrowia. Według pozwanego całkowita spłata wszystkich zobowiązań doprowadziłaby do zaprzestania działalności przez pozwany szpital.

Postanowieniem z dnia 12 stycznia 2016 roku Sąd Rejonowy L. w L. przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w B.

W toku sprawy strona powodowa podtrzymała żądanie pozwu i wniosowała o oddalenie wniosku pozwanego o rozłożenie należności dochodzonej pozwem na raty. Powód podniósł, że statutową działalnością zarówno powoda jak i pozwanego jest ratowanie zdrowia i życia ludzkiego i w przypadku braku zapłaty przez szpitale zlecające sanitarne transporty lotnicze, powód podobnie, jak i pozwany będzie stawał przed trudnymi wyborami. Podkreślał, że pozwany nie zwrócił się bezpośrednio do powoda o rozłożenie należności na raty mimo, że otrzymuje regularne i stałe dochody m.in. z NFZ i dopiero pozew doprowadził do reakcji pozwanego. W ocenie powoda kondycja pozwanego nie jest tak zła jak przez niego opisywana. Powoda finansowo bowiem stać na wynajęcie kancelarii zewnętrznej celem zastępstwa procesowego, ponadto wyciąg z załącznikami dołączonego do sprzeciwu pozwala domniemywać, że środki dostępne na koncie pozwanego in plus sięgają ponad 300 000 złotych. Argumentował, że nie ma możliwości rozkładać każdemu podmiotowi zlecającemu transport zaległych należności na raty, gdyż dysponuje określonej wysokości dotacją na część swojej działalności a część pokrywa wyłącznie ze środków własnych, do których należą kwoty z płatności dokonywanych przez podmioty zlecające sanitarne transporty lotnicze. Powód ponadto obowiązany jest do dochodzenia zapłaty zgodnie z przepisami ustawy o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych. Oddalenie powództwa byłoby zatem sprzeczne zarówno z przepisami prawa, jak i zasadami współżycia społecznego.

Pozwany w toku sprawy podtrzymywał stanowisko zawarte w sprzeciwie. Oświadczył, że nie kwestionuje wymagalności kwot objętych fakturami.

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

Poza sporem pozostaje, że powód SP ZOZ L. Pogotowie (...) z siedzibą w W. w dniu 8 sierpnia 2015 roku dokonał, na zlecenie pozwanego, dwóch odpłatnych transportów lotniczych pacjentów na trasach określonych w zleceniach. (nie kwestionowane).

Za wykonane transporty powód wystawił pozwanemu faktury (...) z dnia 15 sierpnia 2015 roku na kwotę 515,25 złotych i (...) z dnia 15 sierpnia 2015 roku na kwotę 526,70 złotych, których pozwany nie uregulował. (nie kwestionowane).

Zgodnie z postanowieniami art. 5 pkt 33a ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. (tj. z dnia 8 kwietnia 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 581) transport sanitarny to przewóz osób albo materiałów biologicznych i materiałów wykorzystywanych do udzielania świadczeń zdrowotnych, wymagających specjalnych warunków transportu. Jak wynika z art. 161d pkt 2 ust. 3 u.ś.o.z do zadań lotniczego zespołu transportu sanitarnego należy wykonywanie transportu sanitarnego, w tym transportu, o którym mowa w art. 41 ust. 1.

W myśl natomiast art. 161 d ust. 1 wyżej cytowanej ustawy działalność w zakresie lotniczych zespołów transportu sanitarnego jest finansowana:

- 1) z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia, w zakresie, o którym mowa w ust. 4;
- 2) przez podmiot leczniczy, na zlecenie którego dokonuje się transportu, w zakresie, o którym mowa w ust. 5.

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Pozwany nie negował ani faktu zlecenia stronie powodowej transportu sanitarnego pacjentów ani wysokości i wymagalności kwot dochodzonych pozwem. Oświadczenie pełnomocnika pozwanego, zawarte w sprzeciwie o tym, że zaprzecza wszystkich podniesionym przez powoda okolicznościom, o ile nie zostały one wyraźnie przyznane”, pozostaje zatem bez znaczenia dla oceny dowodów i twierdzeń strony powodowej, gdyż nie wskazuje konkretnych twierdzeń, którym zaprzecza, ani ich uzasadnienia. Stąd należało uznać, że roszczenie powoda o zapłatę kwoty 1041,95 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 6 września 2015 roku jest uzasadnione.

Mając na względzie powyższe, Sąd na podstawie art. 161 d ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. (tj. z dnia 8 kwietnia 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 581) orzekł jak w sentencji wyroku.

Odsetki od kwoty głównej dochodzonej pozwem zostały orzeczone zgodnie z żądaniem pozwu w oparciu o art. 481 kc. Pozwany nie negował wymagalność kwot określonych w poszczególnych fakturach.

Strona pozwana, z ostrożności procesowej, wnioskuje o rozłożenie dochodzonego przez powoda roszczenia na raty.

Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie okoliczności, które uzasadniałyby rozłożenie świadczenia na raty nie zachodzą.

Podstawą zastosowania art. 320 k.p.c. (moratorium sędziego), który obok charakteru procesowego ma także cechy normy materialnoprawnej, jest wyłącznie uznanie sądu, że zachodzą wypadki szczególnie uzasadnione. Część sentencji, mocą której sąd orzeka o rozłożeniu zasądzonej należności na raty ma charakter konstytutywny i wkraczający w dziedzinę prawa materialnego, uprawnia bowiem sąd z urzędu do modyfikowania treści łączącego strony stosunku cywilnoprawnego, tj. ukształtowania go w inny sposób niż określa to treść tego stosunku. Szczególnie uzasadnione przypadki w rozumieniu art. 320 k.p.c. zachodzą, jeżeli ze względu na stan majątkowy, rodzinny, zdrowotny niezwłoczne lub jednorazowe spełnienie świadczenia przez pozwanego byłoby niemożliwe lub bardzo utrudnione albo narażałoby jego lub jego bliskich na niepowetowane szkody. Ochrona, jaką zapewnia pozwanemu dłużnikowi art. 320 k.p.c. nie może być jednak stawiana ponad ochronę wierzyciela w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu podmiotu inicjującego proces.

W ocenie Sądu, pozwany Szpital nie udowodnił, iż jego sytuacja jest na tyle szczególna, że zasługuje on na skorzystanie z dobrodziejstwa instytucji rozłożenia na raty. Jakkolwiek pozwany jest z racji zadań jakie spełnia i sposobów finansowania tych zadań, szczególnym podmiotem, który występuje w obrocie handlowym i jest zobowiązany do świadczenia usług zdrowotnych, niezależnie od swojej kondycji finansowej oraz nie może odmówić udzielenia takiego świadczenia osobie, która potrzebuje natychmiastowego udzielenia takiego świadczenia ze względu na zagrożenie życia i zdrowia, tym niemniej statutową działalnością także strony powodowej jest ratowanie zdrowia i życia ludzkiego, a część kosztów swojej działalności pokrywa wyłącznie ze środków własnych, do których należą m.in. kwoty z płatności dokonywanych przez podmioty zlecające sanitarne transporty lotnicze. Wprawdzie, zgodzić się należy z wywodami strony pozwanej, że Szpital znajduje się w trudnej kondycji finansowej, jednakże zeznania dyrektora pozwanego Szpitala A. D. (k. 47v-48v) nie wskazują, ażeby sytuacja finansowa pozwanego była tak zła, że uniemożliwia stronie pozwanej zapłatę na rzecz powoda jednorazowo całej kwoty dochodzonej pozwem. Jak wynika bowiem z zeznań A. D. pozwany na bieżąco reguluje należności wynikające z umów o pracę, spłaca kredyty na cele inwestycyjne, reguluje należności na rzecz dostawców strategicznych, a stan kasy pozwanego na koniec marca 2016 roku był dodatni i wynosił 5000 złotych, natomiast na 17 grudnia 2015 roku stan kasy pozwanego wynosił nawet 170 324,96 złotych. Ponadto szpital wdrożył plan restrukturyzacyjny i nosi się z zamiarem zaciągnięcia kolejnego kredytu inwestycyjnego, które pozwolą odzyskać mu pełną płynność finansową.

Te okoliczności sprawiają, że Sąd uznał wniosek pozwanego o rozłożenie należności na raty za niezasadny. Taka decyzja byłaby sprzeczna z istotą instytucji prawnej określonej w art. 320 k.p.c. i w sposób nieuzasadniony chroniłaby

dłużnika kosztem ochrony interesów wierzyciela. Nie może bowiem być tak, że dłużnik spłaca częściowo należności jednym podmiotom, a należności „podmiotów niestrategicznych” nie spłaca lub wnioskuje o rozłożenie ich na raty.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i §6 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radów prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r, Nr 163, poz. 1349 ze zm.) obciążając nimi w całości pozwanego. Sąd nie znalazł także podstaw, aby odstąpić od obciążania strony pozwanej kosztami procesu. Zastosowanie art. 102 k.p.c. powinno być oceniane w całokształcie okoliczności, które by uzasadniały odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności należy zaliczyć zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i fakty leżące na zewnątrz procesu, zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego (sytuacji życiowej). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego (zob. post. SN z 14.1.1974 r., II CZ 223/73, Legalis). Takich „wypadków szczególnie uzasadnionych” sąd orzekający natomiast nie odnalazł.

SSR Małgorzata Hajduczenia